

Informisanje i uključivanje građana za brže integracije

Podgorica (MINA) – 28.septembar 2016.godine

Znacaj informisanja i ucesca gradjana u procesu uskladjivanja i evropskih tekovina u oblasti zivotne sredine jedan je od osnovnih temelja koji garantuje kvalitetnu primjenu i brze integracije, ocijenjeno je iz nevladine organizacije Grin houm /Green home/.

Izvrсна direktorica, Grin houma, Natasa Kovacevic ocijenila je da gradjani nijesu adekvatno informisani kakve promjene u društvu nastupaju preuzimanjem obaveza, sto u krajnjem komplikuje i usporava proces integracija.

"Znacaj informisanja i ucesca gradjana u procesu uskladjivanja i evropskih tekovina u oblasti zivotne sredine je jedan od osnovnih temelja koji garantuje kvalitetnu primjenu i brze integracije, posebno kada je rijec o obimnoj i slozenoj normativnoj konstrukciji kao sto je to u oblasti zivotne sredine", kazala je Kovacevic agenciji MINA.

Prema njenim rijecima, trenutni proces uskladjivanja je u najvecoj mjeri fokusiran na uskladjivanje crnogorskog zakonodavstva sa evropskim, dok se u skromnom obimu radi na uspostavljanju struktura i stvaranju osnovnih uslova za njihovu primjenu.

"Kada je rijec o ulozi i ucescu sire crnogorske javnosti, u predpristupnom procesu, njihov aktivni angazman nazalost nije na zadovoljavajucem nivou. U tom smislu zelim odvojiti dva medjusobno povezana pitanja koja su od kljucne vaznosti za sprovođenje i dugorocno sagledavanje posljedica preuzetih obaveza a to su - transparentnost i utvrđivanje prelaznih perioda", rekla je Kovacevic.

Prema njenim rijecima, dosadasnji angazman gradjana, pa cak i organizacija civilnog društva u pretpristupnom procesu za poglavlje 27 je pokazao da ne postoji dovoljno društveno prilagodjenih informacija o obavezama koje Crna Gora preuzima.

"Iako su organizacije civilnog društva (OCD) u malom broju dio pregovaračke radne grupe, one su onemogućene da efektivno preuzmu svoju ulogu, uslijed nekoliko problema, kao sto je normativno nejasna pozicija OCD, nedefinisane ili neprecizno definisane procedure, kapaciteti OCD da daju efektivan doprinos, kapaciteti organa državne uprave da organizuju transparentan proces itd", smatra Kovacevic.

Prema njenim rijecima, ocigledne su posljedice iz ovakvog procesa, koje se ogledaju u nedostatku podrške javnosti, definisanju nepovoljnih ili nerealnih prelaznih rokova i dalje formiranju nepovoljnih pregovaračkih pozicija za Crnu Goru.

Ona je kazala da je trenutno u izradi formiranje pregovaračkih pozicija za Crnu Goru, sto je, ocijenila je ona, jedno od kljucnih pitanja u koje bi se trebala uključiti sva domaca laicka i strucna javnost.

The Project "Capacity Building for Better Environment in Montenegro" is funded by the European Union.

"Ovaj dokument daje odgovore na pitanja kao sto su – da li su nam potrebni prelazni rokovi za odredjene grupe propisa, kao na primjer iz oblasti industrijskog zaganjenja, upravljanja vodama, upravljanja otpadom, na koji vremenski period i na koji nacin ce najprije i najkvalitetnije se primjeniti dati propisi", pojasnila je Kovacevic.

Kako je rekla, izrada tog dokumenta proglasena je tajnom.

"Nijesu sprovedene javne konsultacije za zainteresovanim stranama i gradjanima na nivou ozbiljnosti koje ovo pitanje zahtijeva niti je radjena detaljna analiza efekata zakona, kao izvora mogucih problema u postupku pregovaranja odnosno u odloženoj primjeni propisa", precizirala je Kovacevic.

Ona je kazala da postojeći normativni okvir u Crnoj Gori ne obezbjedjuje dovoljno transparentnosti za razlicite faze procesa pregovaranja, posebno kod formulisanja politika, izradu platformi za medjunarodne susrete, ratifikaciju medjunarodnih ugovora, transpozicije propisa i tako dalje.

Prema njenim rijecima, nadlezne institucije moraju uloziti dodatne napore u konsultacijama i otvoriti prostor za dijalog koji bi priblizio gradjanima razumijevanje novih nacina ponasanja, osiguravanju javnog interesa i koje bi dovelo do prakticnih rjesenja kada je u pitanju sprovedjenje pravnih tekovina EU.

"Potrebno je da se pravno uredi pitanje mogucnosti pristupa dokumentima koji nastaju u pregovarackom procesu ili se na drugi nacin odnose na njega. Procjenjuje se da bez preciznog definisanja koja vrsta dokumenata i na koji nacin ce biti dostupna javnosti, nije moguće potpuno ukljucivanje organizacija civilnog drustva u ovaj proces, zbog cega se predlaze izrada posebnog propisa koji bi regulisao ova pitanja", rekla je Kovacevic.

Ona je dodala da su transponovani propisi slabo ili cesto neprimjenjivi, uslijed nedostatka podzakonskih akata, koji bi precizirali primjenu odredjene pravne tekovine ili dovoljne integracije u druge sektorske politike.

"Dokle god ne postoje adekvatni mehanizmi kontrole sa uporistem u detaljno preciziranim zakonskim rjesenjima, primjenjivost transponovanih propisa nece biti obezbijedjena, a negativni efekti posebno vidljivi na lokalnom nivou. Gotovo u svakoj podoblasti potrebno je obezbijediti znacajno unapredjenje kadrovskih kapaciteta, jasniju podjelu nadleznosti, kao i finansijsku i ljudsku podrsku za sprovedjenje kvalitetnog monitoringa i kontrole", smatra Kovacevic.

Ona je rekla da je u Crnoj Gori trenutno angazovano sedam ekoloskih inspektora zaduzenih za nadzor nad sprovedjenjem propisa u oblasti zivotne sredine, dva inspektora za vode i deset inspektora za sumarstvo, sto su uz nedostatak vozila i sredstava za rad gotovo nepostojeci kapaciteti.

"Posebnu paznju treba posvetiti zloupotrebama koje su omogucene kroz nedosljednu i nesvrshodnu primjenu strateske i procjene uticaja na zivotnu sredinu, koje omogucavaju trajne devastacije i nesagledive posljedice u prostoru za zivotnu sredinu i biodiverzitet, a one ne zaobilaze cak ni zasticena ili podrucja koja ce sutra biti dio ekoloske mreze NATURA 2000", ukazala je Kovacevic.

Prema njenim rijecima, integrisani pristup zastite zivotne sredine u drugim sektorskim politikama se nalazi na nedovoljnom nivou, posebno kada je rijec o sektorima energetike i gradnje.

"Ogroman problem nastaje kroz ulazne podatke o biodiverzitetu ili zivotnoj sredini u procesu planiranja, koji su veoma cesto zastarjeli, ne postoje uopste ili ne oslikavaju pravo stanje na terenu", zakljucila je Kovacevic.

Tekst je dio projekta "Jacanje kapaciteta za bolju zivotnu sredinu u Crnoj Gori" koji realizuje nevladina organizacija Green Home, a koji finansira Evropska unija kroz predpristupnu IPA podrsku.

The Project "Capacity Building for Better Environment in Montenegro" is funded by the European Union.

